

LA ESQUELLA

DE LA

TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
 HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DEBENÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atransats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fera de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
 Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

ESTABLIMENTS AMBULANTS

Inst. RUS, colaborador artisticich de LA ESQUELLA.

Lo rey dels esmolets.

CRONICA

Montjuich es alt ¿veritat? Donchs may ha tingut Montjuich tan poca vista com desde que s' está celebrant lo Consell de guerra ab motiu del atentat del carrer de Cambis nous.

—¿Y encare 'n diu poca—exclamará 'l lector—de una *vista* que ha durat sis ó set días, em leants'hi en cada sessió mes de las vuit horas que demanan els socialistas?

Entenémnos, senyors: quan dich que Montjuich te poca vista 'm referixo á la forma en que las autoritats han tingut á bé celebrar lo Consell de guerra. Grans desitjos hi havia de coneixer un per un tots los incidents de un acte tan important: las declaraciones dels processats, las probas efectuadas, l'acusació del fiscal, los discursos de las defensas... mes aixó no ha sigut possible. Un extracte oficial proporcionat diariament á la premsa, un treball pàlit, sense color y que per forsa ha de ser incomplet dadas sas reduhidas dimensi'ns, es tot lo que ha passat al públich com á eco de una vista tan important que ha tingut efecte no ja á porta tancada ... sino á castell tingut en estat de guerra.

Los periodistas obligats á donar interés á sos diaris pera satisfacer la voracitat del lector s' han tornat tarumbas, pujant y baixant per la tortuosa carretera, en busca de impressi'ns. A cada persona, generalment ab uniforme, qu' eixia de la fortalesa la detentan y l'interrogavan, y casi sempre inútilment.

—Una noticia, un detall, un dato ... per l' amor de Déu.

—Déu li fassi bé, germá.

Y 'l castell mut, solemne, impávit, rodejat de aquells fossos que semblan la valla que separa un mon de un altre mon; ab sas fortas murallas de pedra de fil, coronadas de canóns; ab aquella torre del guayta y aquell joch de bolas que pujan y baixan senyalant lo que 's veu fins en l' últim horisó del mar, pero may lo que passa dintre de la fortalesa; ab los centinellas que 's passejan silenciosos, esclaus de la consigna, l' ull fit en los glacis per allunyar ab un crit, y si no basta un crit ab un tiro á tot curiós impertinent que s' hi atansi... lo castell semblava dir:

—Enrera!... Jo sols só 'l guardador impertérrit, de tots los preparatius que 's realisan pera donar un desenllás tremendo á la horrible tragedia que tingué son primer acte en lo Carrer de Cambis nous.

Si Calderón de la Barca ressucités podria tornar á escriure, baix un plan mes vast, mes in'interessant, mes mogut y mes plé d' emoció y de interés social, aquell famós drama qu' ell mateix va titular: «*A secreto agravio, secreta venganza.*»

Pero deixemnos de dramas, ja que no tenim llibertat per planejarlos, y baixém desde Montjuich á Barcelona, ahont trobarém com sempre, assumptos mes distrets, moit propis pera combinar divertits sainetes.

* * *

«*La vaca Traviata ó el fallo del heréu Pantorrillas.*»

¿Qué me 'n diuen de aquest títul? ¿No es veritat que fa cartell?

Si 'ls autors y 'ls músichs que assurteixen als teatros per horas, en lloch de residir á Madrid, visquesen entre nosaltres, no dupto que s' apressurarian á utilitzar-lo, ab la seguretad de tirar centenars y tal vegada milers de representaci'ns.

En la vida municipal y política de Barcelona trobarian l' assumpto, 'l plan, el desarrollo, 'ls personatjes y tots los elements constitutius de una obra

que s' ha anat fent ella mateixa... Aixís donchs l' imaginació y la travessura dels autors no tindrian de cansarse gayre.

Lo quadro primer passa al escorxadador. Gran coro de matadors, carnicers, traficants de bestiar, empleats del municipi, revisadors de la carn y veterinaris: música de la *Traviata*.

•Se la menjarán, se la menjarán
eixa vaca tísica:
se la menjarán, se la menjarán,
y la pagarán, y la pahirán.»

Sortida soptada del Sr. Galindo. L' orquesta preludia un fragment qualsevol del *Barbero de Sevilla*, y 'l coro 's dispersa. No queda mes que 'l regidor barber y la vaca escorxada, oberta en caual, plena de tubérculs. Lo regidor barber tapantse 'l nas pot cantar una romansa acompanyada de un solo de clarinet; pessa musical de un efecte segur, per poch que 'l compositor procuri armonisar la veu nasal del actor ab lo timbre especial del instrument. Ademés, en l' época actual en que priva 'l simbolisme, 'l valerse excludivament del clarinet indicará que 'l Sr. Galindo, al formular la denuncia, ha parlat *clar y net*.

* * *

Segon quadro: deliberació de la Comissió d' Escorxadors. Música del g an consell de *L' Africana*, per indicar que certas cosas únicament poden passar al Africa y á Barcelona.

Gran amohino y encalabrinament dels membres de la comissió en vista de que 'l Sr. Galindo s' ha inmiscuit sense com va ni com costa en los seus assumptos.

Un diu que las vacas tísicas son mes alimenticias que las vacas sanas. Proba de aquest assert atrevit: —Lo formatje!... Quan mes plé de cuchs es un formatje mes de gust me 'l menjo.

—Que dictamini la Ciencia—diu un altre.

—¿Quina Ciencia? ¿La Medicina, la Microbiología, la Química?

—No senyor: la Ciencia de guanyar temps. Qui día passa, vaca tísica empeny.

Un que 's preocupa del dir de la gent, creu posar lo dit sobre las llagas de la vaca Traviata, proposant donar immediatament una bona satisfacció al públich de Barcelona, que ja comensa á estar indignat...—¿Sí, senyors, indignadíssim y ab rahó! Convé sacrificar un ó dos empleats, caygui qui caygui... Jo de moment proposo que 's donguin las dimissorias á fulano y á sutano!...

—Pero si aquests son els que van denunciar la cosa á n' en Galindo...

—Per aixó mateix... Aixís ab un tiro matém dos pardals.

—Y al mateix temps que doném una *satisfacció* á la ciutat, doném un *disgust* als boca molls que tot ho xerran.

Coro general de assentiment.

Aparició del arcalde ab prelu di de un fragment qualsevol de *La Sonámbula*, per indicar que 'l senyor Nadal sempre dorm.

L' arcalde 's nega resoltament á dimitir als dos empleats, si no 's dimiteix al mateix temps al veterinari del Escorxadador.

Sorpresa dels individus de la Comissió. Fuga musical.

«Lo veterinari no pot ser»—cantan los tenors.

«Lo veterinari no pot ser»—replican els barítonos.

«Lo veterinari no pot ser»—segueixen els baixos.

Y van glossant la frasse, reprenentla, empaytant-la, estalonantse uns ab altres, com succeheix en todas las fugas, fins que en mitj de un pianíssim sona una veu de barítono cridant:

«Lo veterinari... ¡jamay!... ¡jamay!...»

Y recitant exclama:

«Lo veterinari 'm visita á mí, y ayants de sacrificarlo, primer presento la dimissió.»

Gran desconcert entre 'ls presents.... Tots volen dimitir.... L' arcalde no desisteix del seu propòsit: «O tots ó cap.» Disputan, no s' entenen, pegan cops sobre la taula y ab las cadiras copejan l' enrajolat.

Per últim acordan sometre 'l cas á la decissió suprema del Hereu Pantorrillas. La tempestat s' aquieta com per ensalm. Torna á reinar l' armonía. Coro general: música de *Robinson petit*.

«Anemhi desseguida,
anemhi tots plegats;
aném á veure á en Planas,
y á veure ell qué dirá.»

* *

Ultim quadro.

La trinitat Pantorrillas, constituïda en Tribunal suprem, escolta las alegacions dels individus de la

Comissió. L' arcalde mou el cap en senyal de assentiment.

Un dels de la Comissió:

—Está resolt lo cas: l' arcalde diu que sí.

—S' equivocan: l' arcalde pesa figas—diu un altre. Lo despertan.

—¿Insisteix en lo mateix?—li preguntan.

—Qué?... ¿En lo de tots ó cap?... Sí, senyors: ara mes que may ... O sino que ho digui 'l nostre digne president.

L' hereu Pantorrillas pren la paraula ab ayre solemne; y ab veu melosa comensa per donarlos las gracias per haverlo erigit en árbitre de una qüestió tan peliaguda.

Síntesis del seu discurs. ¿Qué n' han fet de la vaca tísica? ¿No l' han enterrada?... Donchs ja han cumplert ab la seva conciencia y ab la ciutat y ab las exigencias de la politica conservadora: ja han *tirat terra* sobre l' assumpto principal. ¿Qué mes volen?

LA CIUTAT DEL FANG

—¿Ho veu, senyó Arcalde?
¿Senyó Arcalde, ho veu?

¿Veü com aná en cotxe
no es com aná á peu?

COLOQUI CONJUGAL

—¿Qué pensas?
—Que si no treyém la primera, estém ben frescos.

¿Destituhir empleats?... Jo 'n soch enemich per sistema, sobre tot si 'ls empleats son dels nostres. ¿Ahónt aniriam á parar per aquest camí?... Los partits polítichs no viuhén destituhint, sino colocant. ¿Cóm solen portarse aquests empleats en días d'eleccions? ¿N' podém contar ab ells en tot y per tot? ¿Y donchs perque hem de destituhirlos? May: de cap manera. Jo mes aviat soch partidari de donarlos un ascens, un augment de sou... un *aguinaldo*.

Vostés se preocupan molt de una vaca tísica, que al cap y al últim se la menjaria Barcelona, sense cap escrúpul, si no li cridessin l'atenció, y 's cuydan molt poch de las vacas grassas, que nosaltres munyím y Barcelona manté. Aquestas, aquestas son las que han de mereixer totas las nostras atencions y cuidados! (Aplausos de tota la concurrencia).

Los individuos de la Comissió presidits per l'arcalde encaixan, s'abrassan en un transport d'entusiasme, y procedeixen al besa-mans del Hereu Pantorrillas. Himne triunfal: música del *Profeta*.

«¡Gloria, gloria al talent de aquest home que 'ns ha tret de uns apuros tan grans...
Gloria, gloria al hereu Pantorrillas,
gloria á n'ell y á sos dignes germans.»

Cau lo teló.

P. DEL O.

LA IDEA

La idea está llensada
deixeula en llibertat;
ré hi fá que el mal l'ofegui,
ré hi fá.

Ré hi fá que un cop ja morta
la vagi esmicolant
perque no 'n quedi rastre
mes tart.

Quan més la fassi á micas
la idea hi guanyará;
cada fragment dú el germen
sagrat.

Que com per esciciparo
á bocinets el fan
y cada boci 's torna
á formar.

Y en un ser transformantse
igual al trocejat
palpita y gosa vida
sensual.

Aixís de cada engruna
la idea brotará.
Ré hi fá que el mal l'ofegui
ré hi fá!

A. LLIMONER.

¡QUE CORRI!

—¿La *décima* de Nadal?... Ja no 'm fa por. He inventat una corassa que la detura.—

Al sentirli pronunciar aquestas paraulas, vaig mirar-me á don Francisco com podria mirarme á un nou Messias que baixés del cel pera redimir al género humá.

—¿Parla de serio? ¿Vosté ha inventat una corassa contra las *décimas*?

—Si senyor: de resultats positius, segurs, infalibles. Provéhit d'aquesta defensa, ja poden ploure sobre vosté tota classe de felicitacions, per mal verificadas qu'estiguin, y per mes brodadas que vagin: lo seu portamonedas no sufrirá cap mena de dany; jo li garanteixo.

—Pero ¿cóm l'ha inventada aquesta corassa? Cón-timho, explíquimho... ¡d'iximen una!—

Don Francisco va fer la mitja rialleta.

—L'història del meu invent, com la de tots els demés descubriments que ha fet la humanitat, es una mica llarga. Ni Watt trobá en un sol día la màquina de vapor ni Graham Bell combiná 'l teléfono en cinch minuts. Per lo que á mí 's refereix, sápigam que 'l descubrimet de la corassa invulnerable contra la *décima* representa nna infinitat d'anys d'estudis y experiments. ¿Vol que en pocas paraulas li expliqui?

—Sí... però... ¿'m deixaré la corassa després?

—Escoltant la meva relació, trobaré vosté mateix la manera de férsela.

—Donchs, amunt!

L'*inventor* encengué 'l cigarro que se li havia apagat, y 'm preguntá de sopte:

—Deuhen empiparlo á vosté las *décimas* ¿veritat?

—¡Uf! D'una manera prodigiosa.

—També m'empipavan á mí, y cabalment d'aquest odi, d'aquesta animadversió 'n surtí 'l raig de lum que va portarme al descubrimet de la famosa corassa. Ara veurá.—

Xuclá 'l puro, s'acomodá bé á la cadira y comensá la seva relació.

—Fa cinch ó sis anys—digué don Francisco—los tres días que precedeixen á Nadal eran per mí motiu d'un torment inaguantable. De per tot arreu se m'allargavan mans que ab amabilitat mes ó menos forçada y esgrimint cromos mes ó menos historiatos em desitjavan «unas bonas festas per mí y per tota la meva familia y demés personas del meu *aprecio*...»

El vigilant, el sereno, el barber, el mosso del café, el llimpia-botas, el gassista, el carboner, l'escombriayre, el taberner, el repartidor del diari... tothom se creya ab el dret de perturbar la tranquilidat del meu ánim y l'equilibri de la meva butxaca ab l'inconcebible pretext de donarme las *bonas festas*...

¡Calculi las *bonas festas* que jo passaria al sortir de las grapas de aquells galifardeus, el cos plé de bilis y 'l portamonedas plé de vent!

Un any vaig dirme:—No t'estiguis á casa en tots aquests tres días; no trobanti ningú, 't lliurarás del penós *deber* de donar *aguinaldo* á tothom.

RECEPTAS PER ENTRAR EN CALOR

Qui 's treu el fret treballant.

Qui se 'l fa passar ballant.

Va ser inútil. Veyent que no 'm pescavan á casa, varen buscar-me pel carrer, y al ayre lliure van acribillarme á felicitacions y á *bonas festas*. Fem'ho al revés—vaig pensar l' any següent:—no

surtis al carrer, y quedat al pis sense treure 'l nas per finestra ni forat.

¡Tampoch! L' exércit de la *décima* m' assaltà materialment el domicili, registrá tots els amagatalls, mirá sota 'l llit y m' obligá á afluixar la mosca.

¡Veyám!—vaig dir-me l' altre any:—posém á la porta aquell lletrero de: *No se admíten felicitaciones*.

¿Que no se n' *admíten!* Donchs las admetrás per forsa. Fent tant cas del meu cartel com els cotxeros dels bandos de l' arcaldía, los portadors de *décimas* se desentengueren del avís, ó manifestaren candorosament que no se 'n havían adonat, y que «per xó havían trucat, pera tenir el gust de donarme las *bonas festas*...»

Al últim vaig comensar á comprendre que 'l fracás dels medis de defensa que jo empleava 's devía á la excessiva dolsura, ó mes ben dit, delicadesa, dels meus procediments.

«S' ha de ballar al só que á un li tocan» vaig dir-me, posat ja sobre la pista de la solució: quan se tracta de caràcters tossuts y epidermis groixudas es necessari que la punxada sigui seria, perque d' altre modo, no penetra.

L' any passat, per fi, vaig lograr ultimar la meva corassa, posantla immediatament á proba. Lo resultat fou meravellós; un éxit que á mí mateix va sorprendrem. Usila sense temor de cap classe ni consideració á la fila que pugui fer, y jo li asseguro que las *bonas festas* de Nadal no li costarán un céntim.

—Bé—vaig replicar jo, veyent que don Francisco donava ja la explicació per acabada:—pero ¿y la corassa? ¿Ahónt es? Encare no la veig.

—¡Té rahó!—va fer ell, posantse á riure:—la meva corassa es senzillament del género oratori; es ni mes ni menos que la ferma resolució de no donar *aguinaldo* á ningú y d' oposar á la barra dels que 'l demanan la enérgica negativa dels que creuen que no se n' ha de donar.

—Pero cóm funciona aquesta corassa? ¿de quína manera s' usa?

—Aixís, per exemple: S' encara vosté ab els que li disparan las *bonas festas*, y 'ls diu sense circumloquis ni paliatius: ¿Ab quín dret em demanan *aguinaldo*, vosté, vigilant, que 'm fa esperar cada nit un parell d' horas; y vosté, barber, que quan m' afayta m' ompla la cara de talls; y vosté, mosso de café, que may troba 'ls diaris que li demano ni 'm porta aygua fresca; y vosté, llimpia-botas, que 'm deixa un calsat que sembla un fregall; y vosté, carboner, que may m' ha dut una arroba ben pesada, y vosté, escombriayre, que únicament vé á casa 'ls días que li acomoda? En lloch de molestar al pròxim ab la impertinent *décima* ¿per qué no aprofitan el rato aprenent de cumplir ab lo seu deber, servint bé y posantse en situació de rebre ab el temps espontáneament lo que ara ni á má armada poden conseguir?—

Don Francisco m' assegurá que aquesta fórmula, corassa verbal de circumstancias, es lo mateix que posar oli en un llum.

Al lector li toca aplicarla en els cassos y en la forma que la situació li aconselli.

De tots modos, el secret está descubert. ¡Que corri!

A. MARCH.

FET HISTORICH

LEMA:—*Si no es vritat perque ho diuen.*

Quant en Cristófol Colón
portat en alas del vent
vá descubrí 'l continent

que dona riquesa al mon,
diuhen que Napoleón
va dí á Don Carlos seté
que si degollava un bé
desseguida me 'l faria
inspector de policia
del convent de la Mercé.

Al saber aqueixa treta
lo católich rey Fernando
va extendre una ordre de mando
al Xich de la Barraqueta
manant, que á la bayoneta
ab los seus soldats valents
ataqués als poch moments
las murallas de Guissona
y agafés al Noy de Tona
privantli d' arrencar dents.

Lo general Espartero
cansat de tantas rahons
tot fent carregá 'ls canons
va tractá al Cid d' embustero;
després va llogá un torero

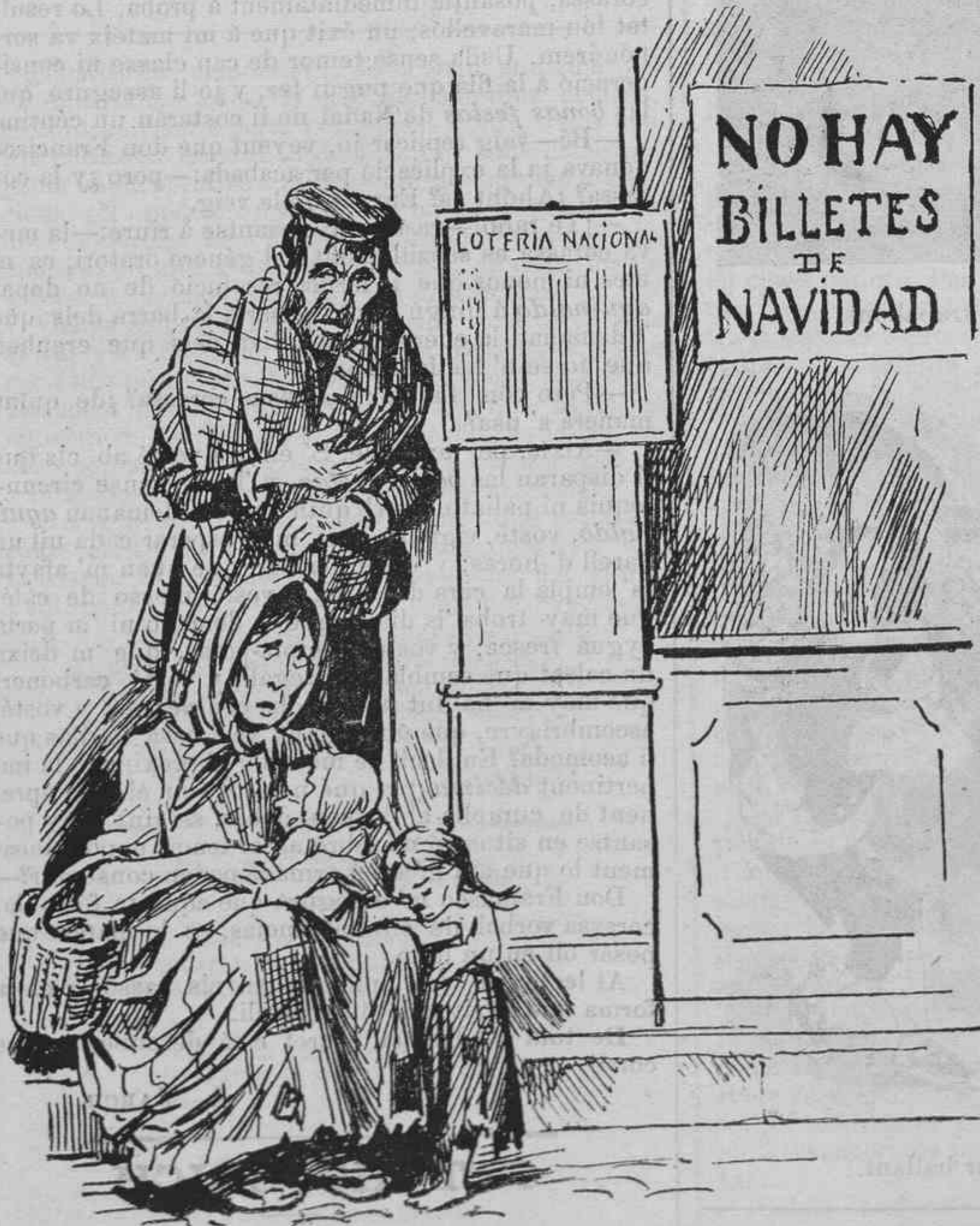
que va ensenyarli 'l can-can
y vestintse d' Elefant
aná á declarar la guerra
als regidors d' Inglaterra
que venian al Encant.

Lo rey d' Italia s' entera
y agafant un tros de mapa
lo tira pe 'l cap del Papa
fentlo fugi á la carrera;
d' aixó 'n Prim se 'n desespera;
mes, després s' ho pren á broma
y ab en Newton se 'n va á Roma
'hont per fer un fet de 'ls seus
s' endú 'l campanar de Reus
carregat dalt d' una ploma.

Ab fets semblants, tot lo men
preveya ja una granguerra,
quant tornan á nostra terra
en Lagartijo y Platón;
en sent aquí un polissón
los demana 'l document,

y llavors la seva gent
furiosa d' indignació,
fica 'l bisbe á la presó
ab tres gats y un aprenent.

¿QUI HO ENTEN?

Tothom diu que aquí hi ha miseria,
tothom plora y está espantat,
pero mirin las loterías:
NO HAY BILLETES DE NAVIDAD.

Al saber tanta injusticia
aquella naixent potencia
proclamá l' independència
de la lluna de Galicia,
y la darrera noticia
que ha vingut d' aquell país
diu que hi ha tal compromís
entre turchs y vigatans
que si arriban á las mans
se farà 'l mon fonedís.

FRANCISCO TIANA RULL,

L' ASSUMPTO DEL DÍA

¿D' ahont surten ara vos-
tés, pensant encare ab
aquestas xavacanadas de
Cuba y Filipinas?

La qüestió de la rifa de
Nadal es lo que hauria de
preocuparlos.

¡Ey!.... A no ser qu' en-
care no estigan enterats de
la terrible noticia.

¿Ya saben lo que passa?
¿No hi ha bitllets!

En castellá, porque fassi
mes serio, ben clar ho diu-
hen las vidrieras de las lo-
terías: *No hay billetes de
Navidad.*

¡Eh! ¿Qué 'ls sembla?
¿Qué me 'n diuhen d' un
govern que aixis defrauda
la única esperansa del po-
ble, deixantlo sense bitllets
de la rifa de Nadal?

¿Quin concepte 'n forman
d' uns ministres que no te-
nen la previsió de fer bit-
llets pel pare y per la ma-
re, á fi de que n' hi haja
per tothom?

Si á Espanya hi hagués
un átomo siquiera de dig-
nitat, ja 'ns en hauriam

CALCULS

anat tots á Madrid, encare que hagués sigut á peu per rahons d' economia, y á clatelladas haurían tret al govern del canclero.

Perque ¡diguin la veritat! aquest abandono per part dels directors de la nació; aquesta negligencia ¿no subleva, no indigna, no treu de tino?...

¡No hi ha bitllets!... ¡No hi ha bitllets, y encare per ser Nadal hi faltan una pila de días!

¡Y donchs! ¿Cóm s' ho farán ara els que s' han descuydat de comprarne?

¿Cóm s' ho arreglarán els que fins avuy no han pogut reunir els fondos necessaris per adquirir deu ó dotze participacions?

Que diguin que no hi ha pa; que diguin que no hi ha vi; ¡qué diguin que no hi ha ayre per respirar! pero ¿qué no hi ha bitllets? ¿qué no hi ha bitllets de la rifa de Nadal?...

¡Aixó es un atropello, una arbitrariedad, una verdadera picardía!...

Si 'ls governants ab la seva imprevisió ens treuen la possibilitat de comprar bitllets; si 'ns clavan pels nassos la porta que dona pas al santuari de la primera; si 'ns privan de ferros ríchs ab la rifa ¿quina esperansa 'ns queda? ¿cóm sortir del fanch en que estém ficats?

¡No hi ha bitllets!

¡Aixó no ha de dirse may! Una nació com la nostra, que sóls en la sort confia y únicament creu en la primera de Nadal, necessita bitllets á tot pasto, bitllets en abundancia, bitllets que no s' acabin fins al mateix moment del sorteig.

¿Qué fan las autoritats? ¿Qué pensan? ¿Qué esperan?

¿No hi ha manera de tornar á enjegar la máquina y posarse á imprimirse unas quantas resmas me ?

Perque 'l conflicte, d' altre modo, será gros.

La ansietat creix, la expectació aumenta, la indignació del públich está á punt d' estallar.

Com en tarde de toros, que apilotat al tendido demana ¡Cabdaallos! ¡Cabdaallos!, avuy el poble ¿sentiu lo que demana?

—¡Billéetes! ¡billéetes!...

Donémli bitllets, porque sino, ¡Dén sab lo que aquí va á succehir!

De lo de Cuba y Filipinas... ja 'n tornarem á parlar passat Nadal.

MATIAS BONAFÉ.

--M' hi chugo cualquier cosa, que por mor del dinero que se han gastao empedrando la plaza Real, este any no mus dan aguinado.

LO QUE HI MANCA

En la Costa de Llevant
lentament mos días passan;
en la Costa de Llevant
hi tinch una casa blanca.

Tot lo día hi bat lo sol
si en lo cel no hi ha tempesta;
tot lo día hi bat lo sol
que tota la casa alegra.

Ja lo vent de bon matí
si es dols y suau l' acaricia;
ja lo vent de bon matí
si es fort, airat la fatiga.

En nit clara los estels
sa llum fulgurant l' hi envian;
en nit clara los estels
en ma blanca casa 's miran.

Las onadas de la mar
si revoltosas, s' hi estrellan;
las onadas de la mar
si sossegadas, la besan.

Al arribar lo bon temps
l' aureneta hi pren posada;
al arribar lo bon temps
las flors día y nit l' embauman.

Tan sols hi trobo á faltar
lo que mes mon cor alegra,
tan sols hi trobo á faltar
á ma estimada de sempre.

A. JULIÀ POUS.

LLIBRES

LABORESTÉRIL.—Discursos pronunciados por D. JOSÉ FITER É INGLÉS. en la presidencia de la Academia Científico Mercantil de Barcelona, durante los cursos de 1889 á 1896.—Lo títul de aquesta obra sembla encloure una decepció. Y en efecte, aquesta s' entrevéu tot seguit al girar full y enterarse de la Dedicatoria, endressada á D. Ramón Font y Vinyals, president que siguié de l' Academia Científico-Mercantil, apenas instituhida, en 1871. Lo Sr. Fiter é Inglés manifesta que 's veje obligat á solicitar expontáneament la baixa de sbei numerari de la indicada corporació, y al imprimir los discursos en ella pronunciats no s' olvida de consignar que l' Academia per acorts presos al efecte devía ferho y no ho ha fet.

Ignorém per complert las causas que poden haver motivat lo disgust del autor de aquests discursos á qui coneixém y tenim per un sincer entusiasta de la cultura intelectual de Barcelona; mes encare que coneguessem los indicats motius tal volta 'ns abstindriam de consignarlos porque deuen ser de carácter intern, encare que molt sensibles, dada la competencia reconeguda del Sr. Fiter, y 'l buyt que al retirarse deu haver deixat necessariament en la cátedra de una corporació que tantas vegadas ilustrá ab los fruyts de son talent y de sos afanys investigadors.

Los temas dels discursos que ara dona á l' estampa, tots ells tractats y desenvolupats ab gran abundancia de coneixements revelan sols ab lo títol que no es tan esteril lo treball de son autor, com ell pretén. Jutjin vostés mateixos per la séva sola enunciació. «Concepte històric del Comerç exercit pels antics Germans.»—«Graves defectes del sistema espanyol contemporani de colonisació.»—«Vetllada necrològica dels que sigueren catedràtics de l' escola de Comerç.»—«Lo primer viatge d' exploració al Polo Nort, á principis del sigle XIX.»—«Eficacia de organitzar museos industrials contribuït al arrelament de la cultura mercantil.»—«Algunes institucions bancaries de Catalunya.»—«Influencia dels coneixements arqueològics en los estudis d' Historia del Comerç y de la industria.»—«Consideracions històric-crítiques relatives als sistemes bancaris desenvolupats durant los sigles XVII y XVIII.»—«Concepte històric de la legislació mercantil.»—«Conveniencies de impulsar l' estudi de la Geografia comercial á Espanya.»—«Consideracions relatives als privilegis otorgats y als monopolis exercits per las Companyias colonials durant los sigles XVII y XVIII.»

Qui tots aquests punts ha sabut tractar ab acertat criteri y ab una gran riquesa de datos, se fa acreedor quan, menos, ab aplauso del públich, recompensa que no pot negarse may á totes las empreses que tenen per base la cultura y l' desinterés per norma.

ALTRES LLIBRES REBUTS.—DOS PASCUAS.—*Poema laureado en el certámen de 1896, de la Sociedad protectora de animales y plantas*, original de D. FRANCISCO TOMÁS Y ESTRUCH.—Está escrit ab notable galanura, en vers indecassilabo, justificant de plé l' honrosa distinció de que ha sigut objecte.

... ¡A LA RATERA!—Comedia en un acte y en prosa, original de D. JOSEPH ARGILA Y FONT, estrenada en lo Teatro d' *Euterpe de Mataró* l' día 20 de setembre últim.

... D. JUAN TENORIO Á TROSSOS.—Casi monólech en vers original de D. ANTON SALTIVERI, estrenat lo 22 de novembre últim en lo Teatro del Olimpo.

... HISTORIA NATURAL de ODÓN DE BUEN.—*Edición popular*.—S' han publicat los quaderns 18 y 19, que comprenen lo tractat de *Animals invertebrats*, segonay tercera part, y contenen; además de un text escullit, gran abundancia de grabats intercalats en lo text.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

Per dissapte está anunciada la primera representació de l' opereta *Los granaderos*, arreglada al espanyol. Suposo que será la mateixa producció que ab tan bon éxit representava últimament la companyia italiana al *Eldorado*, en qual cas té l' éxit assegurat, per poch que l' interpretació correspongui al mérit de una obra tan agradable.

LICEO

La figura culminant en l' interpretació de l' ópera *Hamlet*, sigué l' baritono Sr. Blanxart. Lo nostre paísá encarna admirablement lo personatge, l' caracteriza, li dona vida y moviment, y si com actor convens, com á cantant no deixa res que desitjar. En l' escena de l' esplanada, en lo brindis y en tot l' acte tercer estigué sempre just é inspirat y tingué moments en que impresioná al públich. ¡Quí diria al veure qu' en aquell Princep de Dinamarca tan dramàtic, s' hi amaga el mateix actor, el mateix cantant que interpreta l' tipo de *Falstaff* ab insuperable maestria!...

Qualitat privativa del verdader talent dedicat á la escena, es aqueixa flexibilitat y aqueix dó de adaptació que no tots los actors y menos encare tots los cantants posseïxen. En Blanxart pot envanirse de ser avuy un artista en tota l' extensió de la paraula. Per ell sigueren los aplausos y l' admiració dels *dilettanti* durant la representació de l' ópera de Ambrós Thomás.

La Sra. Bolska (Ofelia) posseïnt qualitat recomenables, no té l' escola de cant adequada al gust de nostre públich.

Procedeix del Nort y li falta l' accent del Mitj-día, l' afinació, la facilitat, aquell no sé qué que atrau als nostres filarmònics.

La Sra. Blanart de Abades sobressortí en lo duo compartint ab lo seu germá una estrepitosa salva de aplausos.

ROMEA

Dimars s' estrená una pessa en un acte del Sr. Aulés, titulada: *Parells y sandós*.

Sense ser de lo millor que ha escrit l' autor de *Cinç minuts fora del mon*, obtingué aplausos.

*

**

Obra en porta: *Colometa la gitana ó l' regres dels confinats*, sainete d' Emili Vilanova.

TIVOLI

Lo repertori vell segueix fent el gasto, y aixís van sortint *El anillo de hierro*, *El reloj de Lucerna*, *La bruja...* y fins *Los Madgyares*.

Per demá dissapte funció benéfica y patriótica á favor dels soldats ferits y malalts de las campanyas de Cuba y Filipinas, organizada per l' empresa y per algunas societats humorísticas, entre ellas *Lo Niu guerrer* y *La Trompeta*.

Es d' esperar que l' teatro s' veurá extraordinariament concorregut.

NOVEDATS

Se van representant dramas y mes dramas del repertori castellá, com *Juan José* y *Locura de amor*, y alguns arreglos com *Sor Teresa* y *Los miserables*.

Per lo tant poch ens queda que fer als revisters que aném á casa de novelats.

Y encare que de *Novedats* porti l' nom aquest teatro, ara sí que podém dir ab els francesos: «*Le nom ne fait rien á la chose.*»

CATALUNYA

¡Amigo, Sr. Molas, ara sí que pot dir que 'ls éxits li van á parells.

Viu encare l' del sainete *Las mujeres*, ha petat el de *Cuadros disolventes*, sarsuela en forma de revista, original dels Srs. Perrín y Palacios, ab música del mestre Nieto, animada y xistosa y ab algunas pessas de aquellas que saltan del escenari y se 'n van desseguida á rondar pels carrers.

A aquesta categoria pertany el schotiss dels xulos que tingué dé repetir-se, no menos que 'ls *couplets* de Gedeón que cantá l' Sr. Pinedo á gust del públich que no s' cansá de demanarn'hi, fins que agotá tot el repuesto.

Es induptable que aquesta obra, sense ser de primera forsa, alcansará un bon número de representacions.

GRAN-VIA

Entre las obretas que s' representan acudint al repertori de la sarsuela xica, se 'n estrena alguna com la titulada: *La sucursal del infierno*, que ha sigut del gust dels parroquians de aquell teatro.

Consigno aquest fet... y faig punt final.

N. N. N.

¡SI TREYÉM!

—Quaranta tres mil cinch cents vintitres ¿eh? ¿qué li sembla?

—¡... ..!

—¿Es un número bonich?

No hi ha dupte de cap mena

—¿... ..?

—¿Qué vull dir? Ben poca cosa.

Escolti, si no te pressa;

lo número qu' he citat

y segons vosté mateixa

es escayent, correspon

á un bitllet...

—¿...?

—Just, donchs ¿qué s' creya?

Lo número d' un bitllet

de la timba... (atúrat, llengua)

de la rifa nacional

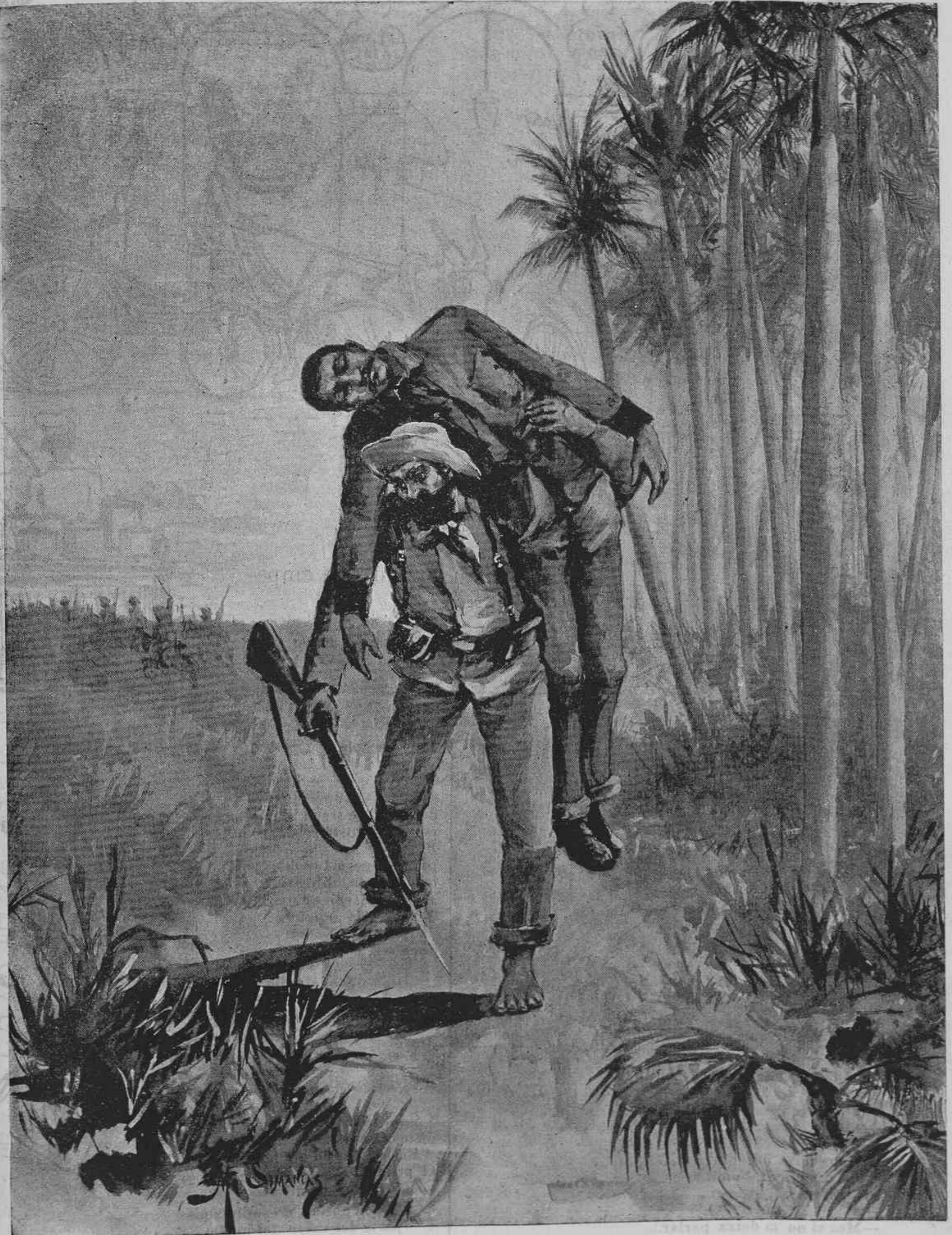
qual extracció té de ferse

á Madrid el vintitres

del present mes de Desembre.

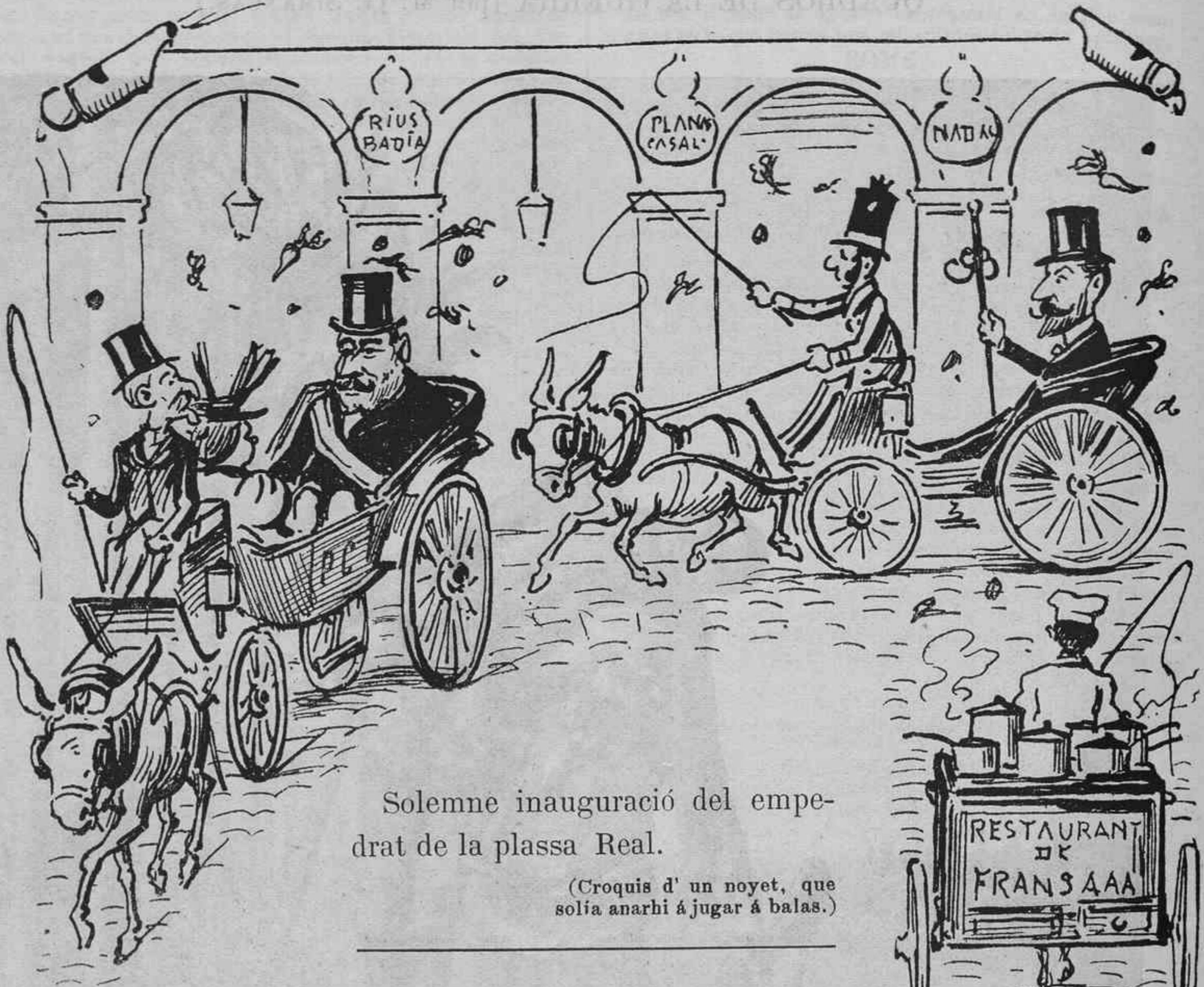
—¡... ..!

ENTRETIENENTS MUNICIPALS
QUADROS DE LA GUERRA (per M. G. SIMANCAS.)

Salvant al company ferit.

ENTRETENIMENTS MUNICIPALS

Solemne inauguració del empedrat de la plassa Real.

(Croquis d'un noyet, que solia anarhi á jugar á balas.)

—No s' apuri

—¿...?

—Si, senyora!

Tinga un xiquet de paciència.

Si 'm toca....

—¡¡...!!

—Deu me perdoni.

¡Vosté, res!

—¡.....!

—Donchs, com li deya

y no interrompeixi mes,

si 'm toca la sort primera

li farà....

—¡¡.....!!

—'L que vosté vulga;

mes ma intenció....

—¿.....?

—Es molt correcta.

Li farà un bon regalet

(un anell ó una pulsera)

y á més d' aixó li daré

una pila de pessetas.

—¿.....?

—¿Qui, jo? La prenci per lo qu' es:

per una noya decenta,

pura, angelical, humil,

molt hermosa, etc., etc.

—¡.....!

—Mes si no 'm deixa parlar....

—¡.....!

—Veyám si 'ns podrém entendre!

—¡iii.....!!!

—Caramba, qu' es mal pensada!

Entendre en lo sentit recte

de la paraula.

—¡.....!

—Si, dona;

es molt fácil de compendre,

perque si jo trech la rifa

per forsa vosté ha de treu-

(re,

puig son germá va donar-me

una pesseta, dihent-me:

—Deixam tenir quatre rals,

Japet, en la papeleta

de la rifa de Nadal,

que vares comprá ahir ves-

(pre,

—Be está—vaig dí—y 'l

(recib)

en nom de qui l' haig d' es-

(tendre?

—Feslo en nom de ma ger-

(mana

si re 't fa.—P. r mi currien

(ta!—

Y aquí té explicat, Conxita

de mas paraulas l' objecte.

En lo número qu' he dit

al principi, hi representa

vosté, segons voluntat

de son germá, dos miléssimas

parts del valor del bitllet

ó bé sia una pesseta.

Y are ja ho sab, si treyém

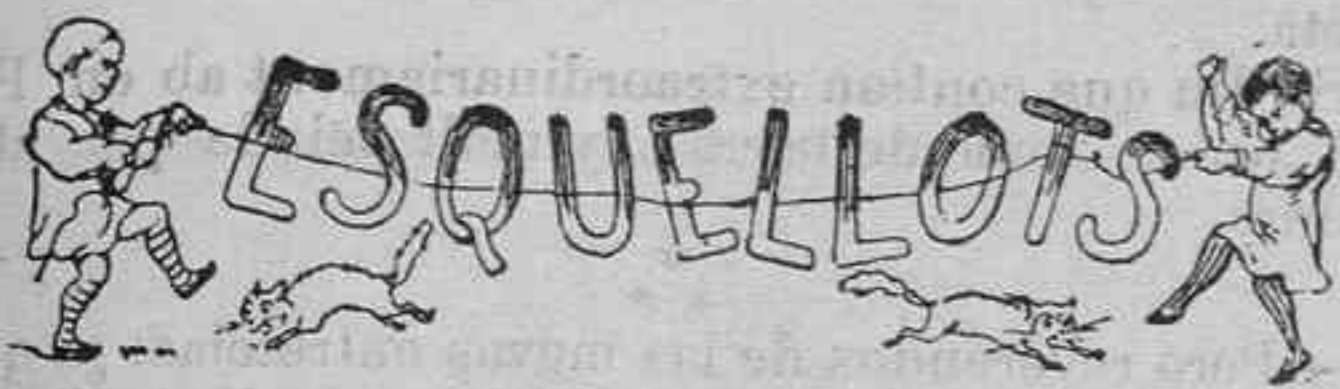
li duré 'ls rals á ca' seva....

després de penjar ma lira

per no fer may mes de poeta.

JAPET DE L' ORGA.

Ja s'ha inaugurat l'empedrat de la Plassa Real, aquesta gran millora que ha d'eternisar la bona memoria dels ajuntaments conservadors al servey dels Pantorrillas.

Y s'ha inaugurat de una manera solemne, ab una xiulada de *primo-cartel-lo* dirigida al primer carruatje que s'hi va ficar que, per cert, segons diuen els que l'van veure, se semblava molt al del arcalde.

L'hereu Pantorrillas desde 'l seu despaig degué sentir-la, pero á n'ell si que dels pitos se n'hi dona un pito.

Y després que lo que ha succehit es lògich á tot serho.... Escoltin: ¿no vá fer empedrar la plassa en obsequi del Sr. Benet y Colóm? Donchs, no hi ha més: als *colóms* se 'ls recrea *xiulant*.

Alguns periódichs entre altres *El Noticiero* han ressucitat una *Oda* disparada contra 'ls Estats Units, per en Cánovas, l'any 50.

Creguin que n'hi ha per llogarhi cadiras. O sino jutjin pels següents botons que 'ls dono com á mostra:

«Cabe su *ronca* orilla
que el Atlántico azota proceloso
¡Oh altiva España! América te humilla!...

Cabe su *ronca* orilla. Una *orilla* ab ronquera....
Deu estar costipada. Naturalment, efectes de l'humanitat.

* *

A continuació:

«Levántase en la cumbre
la egregia sombra de Colón famosa;»

¿En quína cumbre? Suposém que no será á la del ministeri.

«y al hierro dando *fervida* vislumbre
de su pendón glorioso
clama *Isabel, Castilla*:»

Si ho entench que 'm pelin.... Pero ca!... Ni 'l mateix Morlesin es capás de posarho en clar. ¡Vaya un galimatías!

* *

Mes avall las hi engalta pel descusit, en la forma següent:

«porque el viento *no cruje* ya en tus velas.»

¡Y qué hi de cruixí 'l vent!... Lo vent no ha cruixit ara ni may: deixa *cruixit* al que agafa un mal ayre de plé á plé: aixó y res mes.

«Los pinos de tus bosques tan umbrosos
rodando vengan á vestir tus aguas.»

Boscós del mar que fan pins... y pins que rodan, y que al mateix temps vesteixen al mar, com si siguessin sastres ó ajudas de cámara.

Vaja, prou.

Y confessém que á pesar de tot era mes simpátich en Cánovas quan disparava aquesta cantalluda metralla poética contra 'ls Estats Units, que no ara que no s'atreveix á alsar los ulls davant d'ells, pera dirlos en bona prosa:

—Mestres, fins aquí hem arribat! Sapiguéu qu'España no está disposada á consentir cap mes *cochonerie* (llenguatje diplomátich.)

Un xitxaretlo ha contret la costum de presentarse á las administracions de alguns teatros, dihent:

—So 'l fill del Sr. Nadal, y 'l papá m'envía á buscar tantas ó quantas localitats.

Quan l'arcalde ha tingut coneixement de aquest abús, ha fet posar en los periódichs qu'ell no té cap fill que vaji á pidolar res, y que ni tan sols se troban en edat de ferho, ni tampoch en possibilitat, perque están tancats al colégi.

Lo fet del jove demostra l'extrém á que ha arribat l'atreuiment dels arrossaires.

Fingirse fill *nada menos* que de tot un caballer de Sant Gregori 'l Magno.... y no haverhi un sol municipal que li haja dit: —Vina noy, vina que 't portaré en presencia del teu papá, á veure si 't dona una surra! ¿No es veritat que quan l'Arcalde dorm, dormen també tots los seus dependents?

Ja ha sortit l'*Almanach de la Campana de Gracia* pera l'any 1897.

No han vist res mes salat, mes xistós, mes plé de bonas ocurrencias, fixadas sobre 'l paper ab la ploma y 'l llapis, en traballs de totas menas y per tots els gustos.

Apesar de que l'edició ha sigut numerosa, 'm consta que á horas d'ara s'está agotant.

¡Tira peixet!... ¡Com no ha de enllepularse 'l públich ab aquest tomo de prop de 200 planas, ricament enquadernat ab una magnífica cuberta al cromo, á pesar de lo qual no costa mes que 50 céntims de pesseta.

¡Dos ralets y bon profit!

ENSAIG

—Apa, ab el cap digas sí.
¡Magnífich! M'has agradat:
si ara aprens á dir que no,
ja ets bo per ser diputat.

CURSILERIA

—Per Sant Tomàs ¿també anirém al *Parca*?
—Si 'l cotxero continúa fiantnos, sí.

Frasses del rey de la *France chique*:

«A mí no me duelen prendas.»

—Es molta veritat—degué dir en Derch—tant poch li dolen, que fins á mí 'm va regalá un paraguas.

**

«No soy general de salón, pues he tomado parte activa y decisiva en 19 hechos de armas.»

Suposém qu' en aquest número hi contaré els corresponents á l' época en que anava ab los carlins... y hasta, si molt convé, l' última batalla electoral de Gracia.

En la qual va alimentar als seus interventors ab lo ranxo costejat pel seu enemich Saforcada.

Pecisament aquesta es una de las sevas victorias mes lluhidas y decissivas.

Los dominicos s' empenyan contra vent y maredada en construhir la seva projectada iglesia en l'

interior de una de las mansanas del Ensanxe de la dreta.

Se diu que confían extraordinariament ab en Pidal, qu' es home de barra... y molt peluda per afeidura.

**

—Pero reverendos de las mevas entretelas: ¿á qué empenyarse en inferir un ultratje á la ley d' Ensanxe, una ofensa á las ordenansas municipals y un gran perjudici als vehins de aquella mansana, que si vostras reverencias logressin lo que tant desitjan, se trobarían privats de vista, de llum y d' ayre? ¿No hi ha solars disponibles y á preus económichs en l' Ensanxe de l' esquerra?

—Si, prou,—dirán ells com si ho sentís—precisament en aquells barris ahont no hi viuhen mes que proletaris, anirém nosaltres á construhirhi 'l convent. Allá ahont no hi ha *pinsans* no val la pena d' exéndrehi las telas.

Precisament en molts dels orinadors públichs de Barcelona, una ánima piadosa que no tindria res mes que fer, hi ha posat uns rétols concebuts en los termes següents:

Si pensessis més ab la mort y l' infern no farías pecats.
¡Donchs pénshi!

Magnífica ocasió pera pensar ab l' infern y ab la mort, quan un se troba ab.... Senyor Déu méu, perdoneu als que no 'ns deixan evacuar tranquils, certas diligencias urgents, personals y necessarias!

Lo *Diari de Barcelona* publica tot sovint uns articles baix lo titol de *La Ciencia amena*.

L' altre día dessota de aquest epígrafe n' hi havia un altre que deya: «Dolor de muelas.»

Ab un xiquet mes el *Brusi* farà entendre als seus lectors que no hi ha res mes *ameno* que un mal de caixal dels forts!

En l' últim sorteig de la Lotería nacional, los qua-

¡CUIDADO, SENYORAS!

Modas

Si avuy ja tant ens imitan ab la moda del barret,

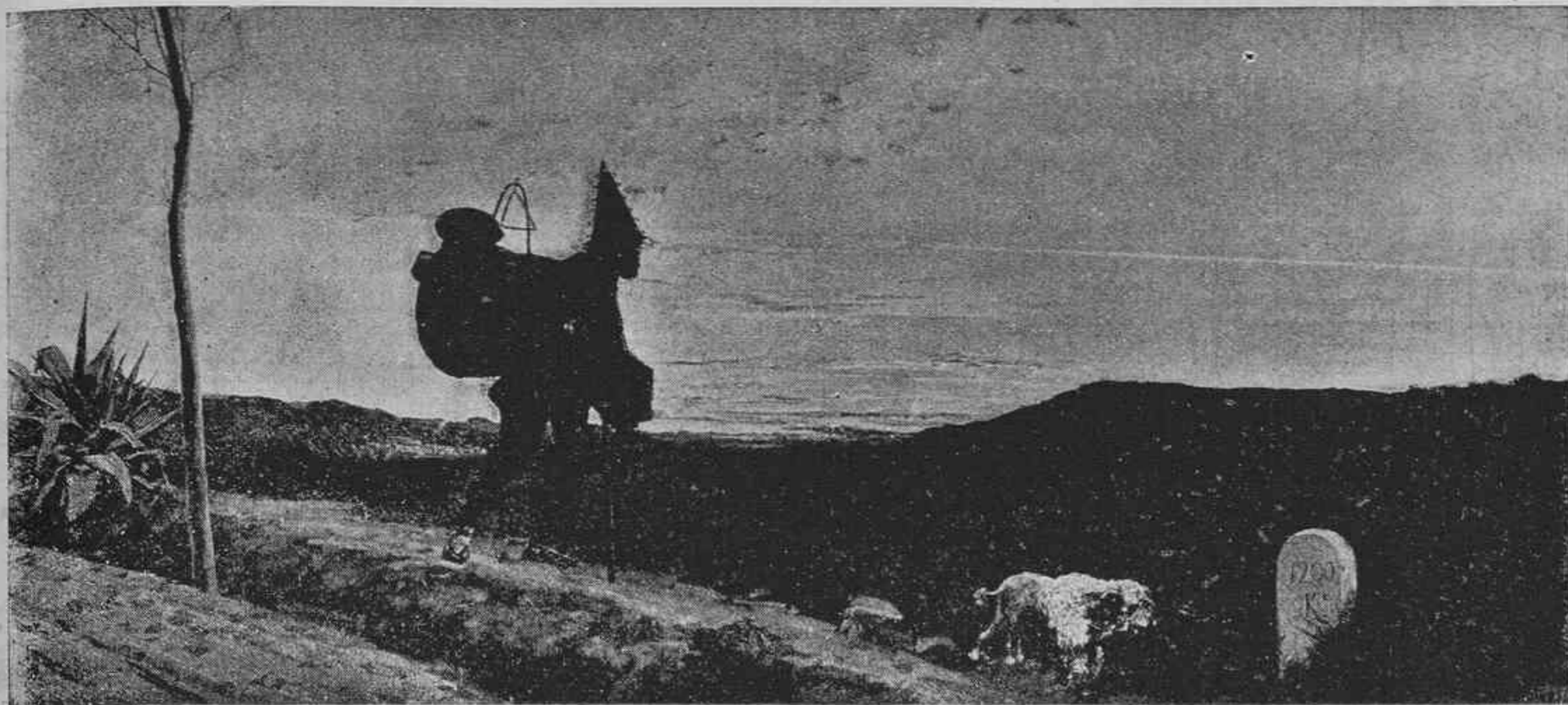

¿quin durán demá? ¿aquest altre?

Y d' aquí un quant temps ¿aquet?

L' HOME-ORQUESTA

Mudant de domicili.

tre primers premis han correspost á bitllets que no havian sigut despatxats.

De manera que 'l govern se 'ls ha ficat á la butxaca, realisant un ingrés que s' acosta á mitj milió de pessetas.

Tots els.... *etcétera*, tenen sort.

L' avi *Brusi* als estudiants de Barcelona, quan volfan anticipar las vacacions de Nadal:

«Los Estados Unidos nos provocan....»

«Las naciones de Europa tienen hoy fija la vista en nosotros para ver si son fundados ó no los cargos que se nos dirigen....»

Los estudiants, al llegir aquestas advertencias, van quedar anonadats.

—Vaja, deixemnos de bromas y saragatas y aném á l' aula sense vacilar, que 'ls Estats Units ens provocan y las nacions d' Europa 'ns están filant.

¿Qué dirían los pobles civilisats si anticipavam las vacacions?

Y vels'hi aquí quina ha sigut la causa de que 'ls estudiants de Barcelona hajan decidit fer bondat... la por als Estats Units y 'l respecte als pobles civilisats, que ara com ara no tenen res mes que fer sino veure si 'ls estudiants barcelonins fan ó no fan campana.

Ara resulta que 'l príncep de Gales coneix perfectament l' ofici de sabater.

Sembla que 'l seu pare, lo príncep Albert, marit de la reyna Victoria, disposá que tots els seus fills —per lo que pogués ser—aprenguessin un ofici manual. Perque ja veurán, l' ofici de rey pot anar de capa-cayguda, y llavors los prínceps ¿de qué fan mànegas?

*
*
*

Lo príncep de Galas va obtar per l' art de la sabateria y diuhen que n' ha sortit un fadrí consumat. Pero, sens dupte, pel mateix motiu ha sigut sempre un home de molta pega.

No empren un negoci que no l' esguerri; no agafa las cartas que no li pelin els quartos, y hasta en materia de reynar s' ha de resignar á anar envellint, sense que li arribi l' ocasió de pujá al trono.

Perque aixís com al Cel hi ha 'l Pare Etern, á Inglaterra tenen la *Mare eterna*.

Quan l' ex-rey Milano de Servia se trobava á París dedicantse á la bona vida, solía freqüentar los estudis dels artistas mes celebrats, sens dupte perque sempre hi trobava alguna modelo.

Un día trucá á la porta de un pintor á qui havia visitat ja anteriorment.

—Quí hi ha?—preguntá l' artista desde dintre del taller.

Y Milano respongué:

—Obri si es servit.... soch aquell rey del altre día.

Una senyora á la moda concorre á la casa de un mestre d' armas á apendre á tirar lo floret.

Aquest li dona lliçons teóricas y prácticas.

Un día li diu:—Per tirar las armas se necessitan dos condiciones: molta serenitat y molta energia. Vosté, per exemple, está á la defensiva.... Figuris que té un home davant....

—¡Malament!—diu la [deixeb'e.—Vel'hi aquí un cas especial en que conech que may del mon me sabría defensar!

Entre dos senyoras de l' aristocracia:

—¿Ets amiga méva?...

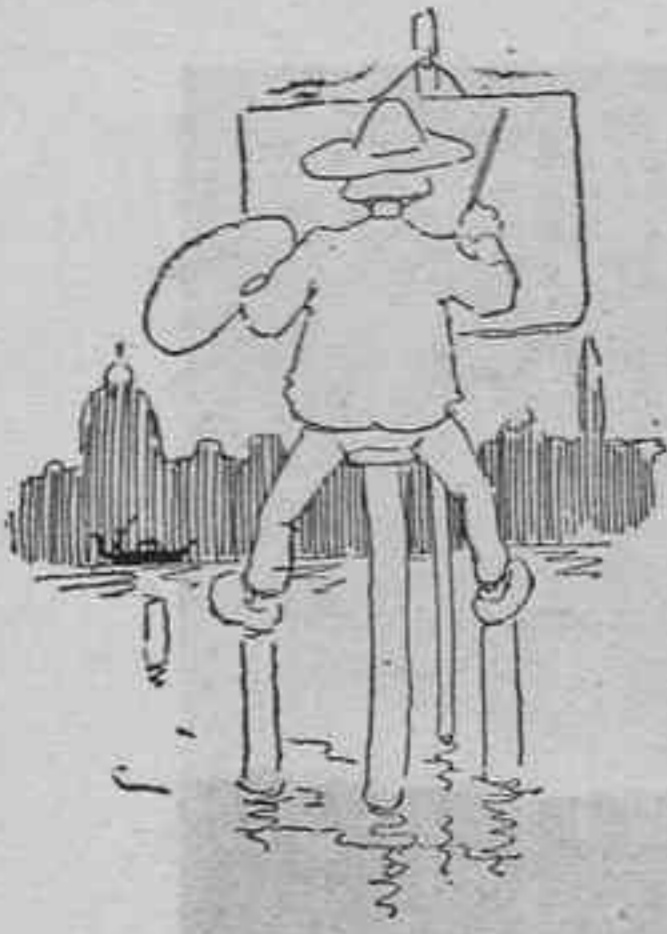
—Sempre.

—Donchs vigila al téu marit.

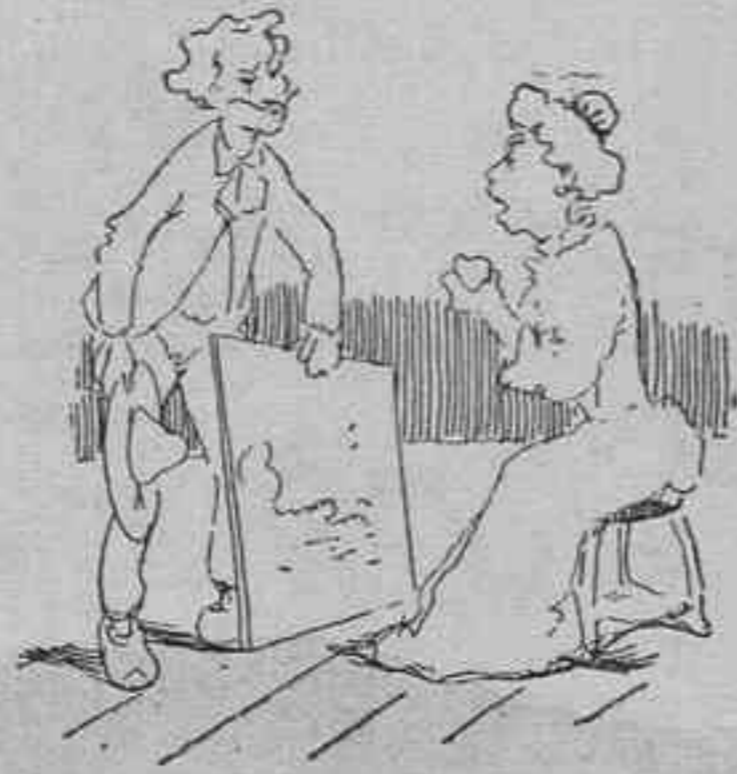
—¿Perqué?

—Perque crech que 'l tuno 'ns enganya á totas dugas.

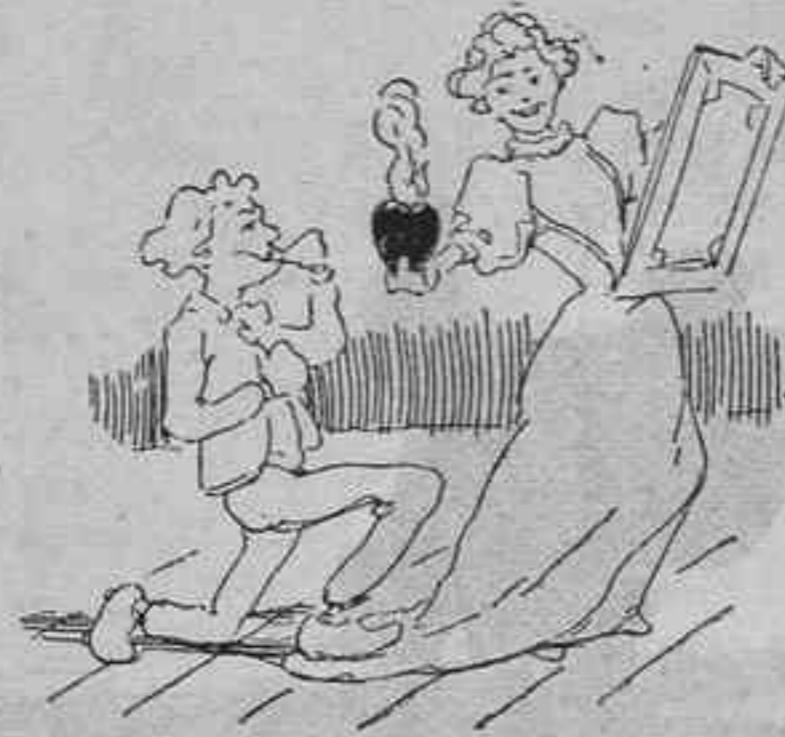
UN RAPTE FI DE SIGLE

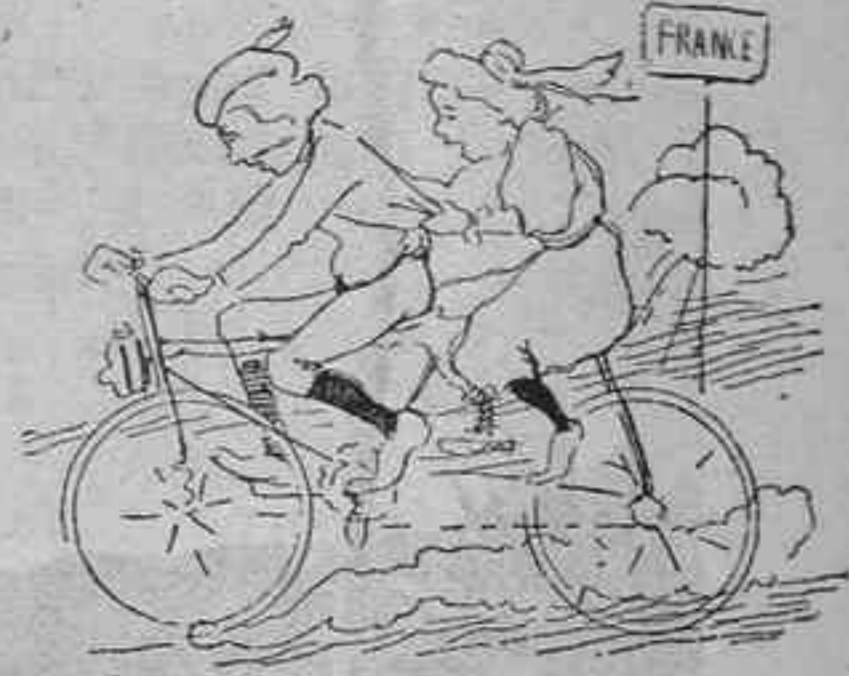
Ell.

Ell y Ella.

Lo moment solemne.

D' Italia á Fransa.

Un fabricant de pildoras contra l' obessitat s' engreixa cada día mes. Sembla un cástich. De senmana en senmana se li coneix, fins que arriba á un estat tan llastimós que casi no pot bufar.

Un amich seu li diu:—Cóm es que no prens las tevas pildoras?

—Ay noy—respon l' industrial—¿quina fé vols que tingui ab ellas, si jo só qui las elabora?

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Bar-ce-lo-ni na.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Tropa—Patró.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Los Uors de las llars de Llers.*
- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—*VI LLI TA
LLI BO RI
TA RI FA*
- 5.ª CONVERSA.—*Arpa.*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Res entre dos plats.*

XARADAS

I

En lo cantó del carrer
de la Escudella
via la meva enamorada
Esperanseta.
Los jorns que faig un quart tart
furiosa 'm renya
hu tracta, tot, sens pietat
quarta-tercera,
ó qualsevol animal
tal com dos-terça.
A voltas faig l' enfadat
y s' arronça ella.

De Fransa á Espanya.

¡Santa nit!

Apaga....

... y vámonos.

—Ja 't tres-inversa enmuriat?
—diu—¡Poca pena!
jo que 't tinch al dos-tres-
quint de dia y vespre
¿No 'm deus estimá, oy, Miquel?
¡Vaja; contesta!
—Ara no 't vull contestar,
Esperanseta;
no vull que sápia nirgú

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

¡ARA! ¡ARA! **HA SORTIT** ¡ARA! ¡ARA!

Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA

PERA 1897

ESCRIT ab tota la sal d' Espanya
ILUSTRAT

ab tota la xispa del món

Un tomo de unas 200 páginas
enquadernat ab una cuberta en colors, y material-
ment ple de dibuixos y caricaturas d' actualitat.

Preu: ¡DOS rals!

Se ven per tot arreu.

No n' hi haurá per qui 'n voldrá.

Almanach
DE LA
CAMPANA de GRACIA
1897

Preu 2 rals

Un tomo d' unas 200 PLANAS
ANTONI LOPEZ, EDITOR - RAMBLA DEL MITJ N.º 20
BARCELONA

DIETARIOS PARA EL AÑO 1897 desde 1 á 4 pesetas

Obra nueva del eminente JULIO VERNE

ANTE LA BANDERA

Forma la obra completa un cuaderno en 4.º—Precio Ptas. 1'25,

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

50
CUADERNO

BARCELONA
A LA VISTA

APARECERÁ **30** EN BREVE
céntimos
PROVINCIAS: 35

BAGATELAS

POESÍAS

POR

VITAL AZA

Ilustración de B. Gili Roig

Un tomo 8.º Ptas. 2.

Próximamente apa-
recerá el tomo 48
de la

COLECCIÓN DIAMANTE

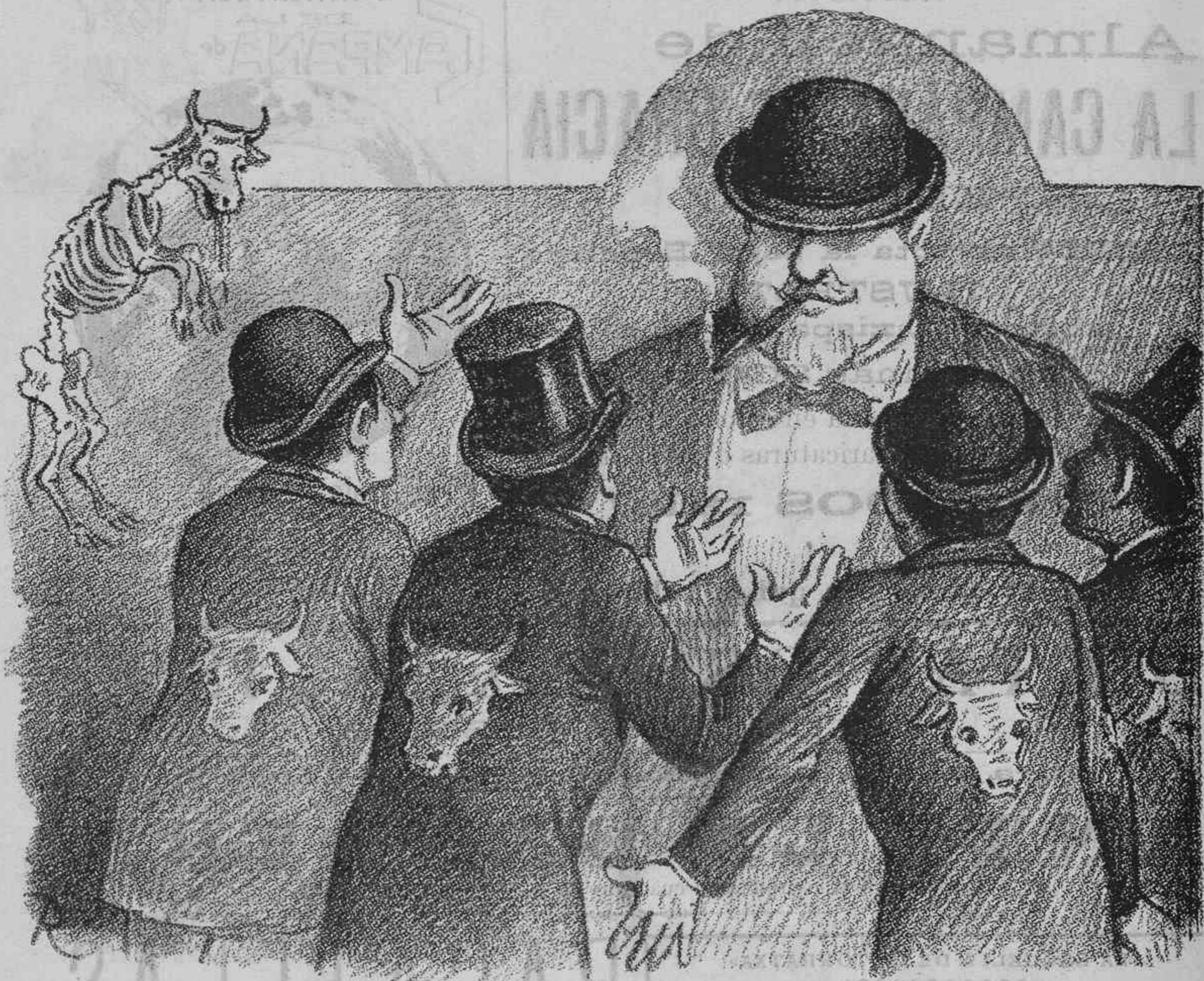
ORIGINAL DE

EL CONDE DE LAS NAVAS

Molt aviat: obra nova de C. GUMÀ

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en librerías del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent ademés 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LO CONFLICTE DE LA VACA TÍSICA

—Vosté que en aixó hi veu clar
y sab lo que més convé,

¡diguins lo qu' hem de votar!
¡expliquins lo qu' hem de fé!
(Coro de la Comissió de Mataderos.)

mon cor que pensa.
—¿Y qui ho sabria, vejam?
—¿Qui? Els de LA ESQUELLA.—
Lectors meus, no cregueu res
del qu' ha dit ella,
perque nosaltres *quint-hu*
tal com nos sembla.

ESCOLA VILAFRANQUÍ.

II

Me va curar la *dos-hu*
una noya *tot* per cert,
posanthi sols la *primera*
y dirás:—*Dos*, no pot ser.

PERE VILA HOMS.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª TERESA ROLLAL

Formar ab aquestas lletas lo titul de un viatge cómic
lirich.

J. R.

MUDANSA

—Ménjat, Tresa, aquesta pota.
—No ho vull, que 'm faria mal.
—Es clá, com qu' estás tan *tota*.
—Ay, ay; de qué?

—De *total*.

J. S. P. DE VILAFRESCA.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona.—Se-
gona: nom de dona.—Tercera: nom de dona.

GEROGLIFICH

AP AP AP AP AP AP

que nos
AP AP AP
al gos
AP AP

SAMUEL GRAN.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj 20,

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.